

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

NUTQ TADQIQIDA YANGI YONDASHUVLAR NEW APPROACHES IN SPEECH RESEARCH

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/OFZD4682

Komilova Gavharoy

PhD, dotsent

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent
davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti
gavharoy@mail.ru

Annotatsiya. *Til va nutq barcha yoshdagi bolalarning kognitiv hamda shaxsiy rivojlanishining tarkibiy qismi sifatida muhim ahamiyat kasb etadi. Bola nutqi va tilining rivojlanishiga ta’sir etuvchi tibbiy, biologik va ijtimoiy-madaniy omillar mavjudki, bu uning murakkab mexanizmligidan dalolat beradi. Shuning uchun ham ayni paytda nutq tabiiy va gumanitar fanlar tomonidan tadqiq qilinmoqda. Bu, o‘z navbatida, tilshunolikda nutqqa yangicha yondashuvlarni taqazo etadi.*

Kalit so‘zlar: *til, nutq, psixolingvistika, kognitiv lingvistika, aksiolingvistika, diskursiv va raqamli yondashuv.*

Annotation. *Language and speech are important components of the cognitive and personal development of children of all ages. There are medical, biological, and sociocultural factors that affect the development of a child's speech and language, which indicates its complex mechanism. Therefore, speech is currently being studied by both natural and human sciences. This, in turn, requires new approaches to speech in linguistics.*

Keywords: *language, speech, psycholinguistics, cognitive linguistics, axiolinguistics, discursive and digital approaches.*

Til murakkab qurilishga molik bo‘lib, dastlab uning ikki holati – *lison* va *nutq* farqlanadi. *Lison* – kishi miyasidagi til xotirasi qismida mavjud til birliklaridan va ulardan foydalanish qoidalaridan iborat boylik. *Nutq* esa ana shu boylikdan foydalanish jarayoni va shunday jarayonning hosilasi. *Lison* kishi miyasidagi til xotirasi qismida mavjud mavhum hodisa bo‘lib, aql bilan idrok qilinadi; *nutq* esa ana shu mavhum hodisadan foydalanish jarayoni natijasida yuzaga keladigan moddiy hodisa bo‘lib, uni talaffuz birliklari sifatida eshitamiz (yozuvda esa ko‘ramiz) [Rahmatullayev, 2010: 4].

Jahon tilshunosligida bolalar nutqi yuzasidan bir qator tajribalar o‘tkazildi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, bolalarda *nutq* va *til* o‘zlashtirish jarayonidagi individual farqlar talaygina. Aniqlangan va kuzatuvlardan olingan xilosalar psixologiya, tibbiyot, psixogenetika, psixolingvistika, korreksion pedagogika va psixologiya kabi soha mutaxassislarining e’tiborini tortmoqda. Boisi tadqiqot obyekti murakkab tuzilishga ega. Hozirgi bosqichda ushbu mavzuning dolzarbligi

nutq va til rivojlanishida nuqsonlari bo‘lgan bolalar sonining doimiy o‘shishi tufayli ham ortib bormoqda. Bu esa nutqni sotsiolingvistika nuqtayi nazaridan ham o‘rganish lozimligini ko‘rsatadi.

Tug‘ilganda bolaga o‘z ongida til tizimining barcha tarkibiy qismlarini (fonologik, morfologik, sintaktik, leksik va boshqalar) mustaqil qurish qobiliyati beriladi. Mazkur qobiliyat kattalardan tilni qabul qilish imkonini beradi. Bu boshqa insonlar bilan muloqot qilish jarayonida ularning kommunikativ niyatlarini idrok etish qobiliyati hisoblanadi.

Ontogenez jarayonida bola nafaqat atrofdagilarning nutqiga taqlid qiladi, balki til qonununiyatlarini ham o‘zlashtiradi va shu asosda o‘z nutqini shakllantiradi. Tilni o‘zlashtirish yuqori darajadagi tahlil, sintez, generalizatsiya, differentsiatsiya jarayonlarini talab qiladi [Shamsiyeva, 2022: 32].

Amerikalik psixolog professor Jerom Brunerning “Aqlli ota-ona bola gapira boshlashidan oldin muloqot o‘rnatadi va bu muloqot bilan bolani rivojlantiradi” kabi fikrlari ayni globallasuv va internet asri uchun ham muhim o‘rin tutadi. Zero, nutq bola miyasining rivojlanishi uchun manba vazifasini bajaradi. Bola tafakkurining rivojlanishi nutqdan oziqlanadi. Nutq o‘shishi va lug‘at boyligining boyishi tafakkur rivojining asosini tashkil qiladi. Kognitiv rivojlanish darajasi – so‘z boyligi bilan o‘lchanadi.

Bir yoshdan uch yoshgacha bo‘lgan davr nutqning jadallik bilan o‘shish davridir. Bu esa bola tarbiyalanayotgan muhitga bog‘liq ravishda kechadi. Bolani harakatlari uchun maqtash til va tafakkur rivojlanishi uchun yo‘l ko‘rsatadi. Demak, oila til o‘rganishga zamin hozirlashi kerak bo‘ladi.

Bolalar nutqi yuzasidan qilingan ilmiy izlanishlarga ko‘ra shunday xulosaga kelish mumkin: birinchidan, bola nutqi atrof-muhit bilan tanishish, borliqni anglash, ya’ni muloqot vositasi sifatida ahamiyatli. Ushbu holatda nutq og‘zaki – monolog, dialogdan iborat bo‘ladi. Ikkinchidan, nutq bola uchun ham intellektual, ham emotsional rivoshlanish quroli bo‘lib xizmat qiladi. Ya’ni fikrlash, diqqat-e’tibor, xotira, tasavvur imkoniyatini kengaytirish hamda shaxsga psixologik jarayonlarni tartibga solish, nazorat qilish imkonini bergani holda ularni amalga oshirish nutq orqali voqelanadi. Zero, “nutq psixik jarayonlar shakllanishida muhim ahamiyatga ega va oliy psixologik funksiyalarning rivojlanishini tahlil qilishning asosiy usuli nutq ta’sirida amalga oshadigan psixik jarayonlarni o‘rganishga bag‘ishlangan tadqiqotlardir” [Виготский, 2005: 136]. Uchinchidan, nutq bolaga umuminsoniy va ijtimoiy-tarixiy tajriba xazinasidan axborot olish imkonini beradi.

Psixolingvistika nuqtayi nazaridan bolalarda nutq faoliyatining turli jihatlari shakllanishini tahlil qilish maktabgacha bolalik davrida bog‘lanishli nutqni rivojlantirish muammosi bilan bevosita bog‘liq. Maktabgacha davrda bolaning kattalar va boshqa bolalar bilan muloqot vositasi sifatidagi nutqi o‘ziga xos tasviriy muloqot vaziyati bilan bevosita bog‘liq [Шамсиева, 2022, 68].

Kognitiv lingvistika nutqni inson tafakkuri mahsuli sifatida o‘rganadi. Nutq tahlilida metaforik modellar, konsept maydonlari, ramziy strukturalar aniqlanadi. Kognitiv yondashuv nutqning ma’no sferasini idrok, tajriba va mental model bilan bog‘laydi.

Aksiolingvistik yondashuv. Aksiolingvistika tilda ifodalangan qadriyatlar tizimini tahlil qiladi (V. Karasik, V. Maslova, M. Pimenova). Mazkur soha nutqqa axloqiy-madaniy qadriyatlarni aks ettiruvchi vosita sifatida qaraydi.

Multimodal tahlil. Zamonaviy kommunikatsiya verbal va noverbal muloqot vositalaridan iborat, ya’ni vizual, audio va kinestetik elementlarni ham o‘z ichiga oladi. Multimodal tahlil nutqni tasvir, imo-ishora, emoji, tovush bilan birgalikda o‘rganadi. Masalan, ijtimoiy tarmoqlarda “hurmat” yoki “qadr” haqidagi postlarda matn, emoji va tasvir uyg‘unligi orqali yangi kommunikativ ma’no hosil bo‘ladi.

Nutq tadqiqida zamonaviy yondashuvlar tilshunoslikni yangi bosqichga olib chiqdi. Endilikda nutq **inson tafakkuri, ijtimoiy hayot, madaniyat va qadriyatlar bilan integratsiyalashgan murakkab hodisa** sifatida qaralmoqda. Kognitiv, aksiolingvistik, diskursiv va raqamli yondashuvlarning uyg‘unligi natijasida nutqning semantik, ijtimoiy va aksiologik qatlamlari har tomonlama chuqur tadqiq qilinmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Виготский Л.С. Психология развития человека. – М.: Смысл; Эксмо, 2005.
2. Искандарова, Г. Болалар нутқиға оид баъзи мулоҳазалар // Ўзбек филологиясига оид тадқиқотлар: Илмий-амалий анжуман материаллари. – Т.: ЎЗМУ, 2009.
3. Kress, G., van Leeuwen, T. Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication. London: Arnold, 2001.
4. Langacker, R. Cognitive Grammar: A Basic Introduction. Oxford University Press, 2008.
5. Oksana Leontieva, Marina Teplenko. The Role of Language in the Formation of Value Models of Cultures. Tertium Linguistic Journal, 2023.
6. Pimenova, M.V. Ценностная картина мира и язык. Санкт-Петербург: СПбГУ, 2017.
7. Курбонова, М. Ўзбек болалар нутқи лексикасининг социопсихоллингвистик тадқиқи. Филол. фан. номз...дис. – Тошкент, 2009.
8. Rahmatullayev Sh. Hozirgi adabiy o‘zbek tili. -Т., 2010.
9. Шамсиева М.Б. Билингвал болалар нутқининг психоллингвистик тадқиқи. Фил.ф.ф.д.дис.автореф. (PhD). – Анджон, 2022.
10. <https://slib.uz/oz/article/view?id=2625>
11. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=oSSeGakAAAJ&citation_for_view=oSSeGakAAAJ:u5HHmVD_uO8C
12. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=Iy7hDzQAAA AJ&citation_for_view=Iy7hDzQAAA AJ:bEWYMUwI8FkC
13. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=aiGGU2YAAA AJ&citation_for_view=aiGGU2YAAA AJ:YsMSGlbeyi4C

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалья: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafrö 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obykti sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774